

DIRECTORA
ESTHER VERA

DIRECTOR FUNDADOR
CARLES CAPDEVILA

DIRECTOR ADJUNT
IGNASI ARAGAY

SUBDIRECTORS
DAVID MIRÓ,
CATALINA SERRA,
JORDI CORTADA,
SÍLVIA BARROSO,
GEORGINA FERRI

DIRECTORA D'ART
CRISTINA CÓRDOBA

EDICIÓ PAPER
ROSA RODON

EDICIÓ DIGITAL
ISAAC SALVATIERRA

POLÍTICA
MAIOL ROGER

INTERNACIONAL
MARC VIDAL

ECONOMIA
ÀLEX FONT

SOCIETAT
ELENA FREIXA

CULTURA
LAURA SERRA

COMUNICACIÓ
ÀLEX GUTIÉRREZ

ESPORTS
TONI PADILLA

DELEGACIÓ A MADRID
DANI SÁNCHEZ

LLINGÜA
ALBERT PLA

FOTOGRAFIA
XAVIER BERTRAL

EDICIÓ DE PREMSA PERIÒDICA ARA, SL

PRESIDENT
FERRAN RODÉS

CONSELLER DELEGAT
SALVADOR GARCIA RUIZ

DIRECTORA FINANCERA
FOIX VALDÉ

DIRECTOR DE MÀRQUETING
ORIOL LLEVAT

DIRECTOR COMERCIAL
SERGI GERMAN

DIRECTOR DE NEGOCI
ORIOL CANALS

DIRECTOR DE TECNOLOGIA
MARC CAMPRODON

C/ DIPUTACIÓ, 119
08015 BARCELONA
TELÈFON: 93 202 95 95.
ATENCIÓ AL SUBSCRIPTOR:
902 281 110
subscripcions@ara.cat

TEXT LEGAL
Edició de premsa periòdica
ARA es reserva tots els drets sobre el contingut del diari ARA, els suplementos i qualsevol producte de venda conjunta, sense que es puguin reproduir ni transmetre a altres mitjans de comunicació, totalment o parcialment, sense prèvia autorització escrita.
Difusió controlada per l'OJD

EL DIARI D'AHIR

Fe d'errades: L'ARA agraeix als lectors que ens facin arribar els errors que detectin en el contingut dels articles. Un cop confirmat l'error, l'ARA publica la fe d'errades en aquesta mateixa columna. Podeu fer-nos arribar les vostres esmenes a opinio@ara.cat.

DEBAT

CONSULTEU MÉS ARTICLES A L'ARA.CAT

Barcelona i el Parc de la Ciutadella: una reflexió política (1)

La política, deia Maria Aurèlia Capmany, "és allò que significa en llengua grega: l'exercici responsable del civisme, l'activitat incessant de sol a sol, per tal que la pròpia ciutat sigui el lloc més habitable de la Terra". Quan Barcelona va fer el Parc de la Ciutadella, els polítics del moment, a l'Ajuntament i a partir del 1914 amb la Mancomunitat, van fer que l'antiga ciutadella s'aproximés a ser el lloc més habitable de la Terra, un parc públic obert a la ciutat i al mar, que respirava ciència en tots els seus racons i que va acollir el primer museu de Barcelona, el Museu Martorell. I van fer del Castell dels Tres Dragons la seu del Museu de Ciències Naturals. I ho van fer enderrocant l'antiga ciutadella i tot el que representava. Això és visió política al servei de la població, de la ciutat i del país!

Avui, la veritat és que, en relació al que era fa un segle, l'any 1916, el Parc de la Ciutadella ha perdut molt. Al llarg de la història l'espai ha passat de ser una ciutadella militar opressora ara fa prop de 300 anys a un parc ciutadà i científic obert a la ciutat ara en fa 100, i avui, per circumstàncies diverses i, s'ha de reconèixer, també per manca d'una visió global continuada, un parc clos en si mateix. Una ciutadella tancada al mar pel passeig de circumval·lació i les vies, tancada, avui encara, al Born i a Ciutat Vella (el Museu Martorell i el Castell dels Tres Dragons fa massa temps que estan tancats al públic), i tancada a la Universitat Pompeu Fabra i a Sant Martí pel mur del zoo al llarg del carrer de Wellington.

Amb tot, el parc funciona perfectament amb el seu principal accés, el de l'avinguda Lluís Companys, com a parc de lleure urbà i lloc per fer-hi trobades populars com el Dia de la Ciència o el Dia de la Terra. Però jano respira ciència en tots els seus racons, ni té obert al públic el que, per pura lògica i per llei, està destinat a ser el Museu Nacional de Ciències Naturals de Catalunya, que no només està tancat sinó que, en relació al museu de fa cent anys, ha perdut l'Umbracle (avui l'Umbracle torna a tenir les plantes intentant altre cop sortir al sol deteriorant les fustes del sostre com si se'n cuidés algú que no sap el comportament d'allò que planta) i un Hivernacle intermitentment deteriorat per l'ús erràtic que se li dona. Que quedi clar: opino que al futur Museu Nacional de Ciències Naturals de Catalunya la ciutat i el país, Barcelona i Catalunya (o sigui, l'Ajuntament i la Generalitat, que formen part del consorci), li hauríem de retornar com a mí-

JORDI CARRIÓ

ESCRIPTOR

nim la dignitat que tenia fa cent anys i que, a nivell intern, la seva direcció i el seu personal, professionalment i científicament, mantenen amb un altíssim nivell d'excel·lència fora de tot dubte. Els ciutadans de Barcelona, els habitants de Catalunya i el món sencer ho mereixen: el Museu de Ciències Naturals és qui millor pot donar contingut científic al parc. Tres Dragons, Hivernacle, Museu Martorell i Umbracle són, en el seu conjunt indivisible, el museu que ens ha d'acostar a les ciències naturals, a la història de les ciències naturals a Catalunya (juntament amb el Jardí Botànic a Montjuïc i el Museu Blau al Fòrum) i des del Castell dels Tres Dragons (seu institucional del museu) fins al mateix parc, com a extensió per seguir fent difusió i natura.

Entre els perills i les idees que ha superat aquest conjunt, la més recent va ser plantejar que calia buidar el Castell de les seves col·leccions per fer-ne la "Casa del

Conte". No és broma, fins i tot hi ha un projecte feliçment arxivat, suposo.

Una ciutat no és un joc de construccions amb peces amb les quals es pot jugar per interès o caprici. Els edificis d'una ciutat, i més els emblemàtics com aquest, tenen no només un espai sinó una Història, en aquest cas amb majúscula. Són espai i són temps. No ens podem carregar l'obra de la Mancomunitat amb una ignorància i amb una inconsciència tan grans. No ho ha aconseguit ni el franquisme, això. Ja ho vaig dir en una entrevista a *La Directa*, abans de les darreres eleccions municipals. Avui no trobaríem millor espai, tan ben situat, tan adequat. ¿On trobaríem un parc com aquest per acollir el museu? A vegades penso que a casa nostra ens fem preguntes que enlloc del món es farien, com si no ens tinguéssim prou confiança, i a vegades penso que no ens valorem prou, i sobretot que no valorem els que ens han precedit. I la Història? ¿No són res els 100 anys que portem conservant, investigant i difonent ciència des d'aquests edificis? Per què els tenim tancats tant de temps? No hi ha millor lloc. Les coordenades espai-temps l'assenyalen.

A més, en el cas que ens ocupa, la solució a l'únic problema que té el museu (no té prou espai per a les col·leccions) la tenim allà mateix. És una sort. Podem fer com a París, Washington o Copenhagen, que tenen els museus de ciències en els seus espais històrics ampliat o adaptats al mig de parcs històrics, i els cuiden, i els mimen, perquè els consideren elements indispensables de progrés i futur. Tenim sort: el solar (en dic solar perquè l'enorme edifici té aluminosi) dels vells jutjats és molt gran i descansa sobre una superfície que ocupava un palau de l'Exposició de 1888. Amb una part, la més propera a l'edifici dels Tres Dragons, es podria aixecar un edifici nou de manera compartida amb la Generalitat. I, posats a fer, podria ser exemple de construcció radicalment sostenible, eficient, eficaç, volgutament econòmica i austera, per posar-hi la col·lecció de ciències naturals més important del país.

La vida de les institucions, les que avui ens són útils i necessàries i la dels edificis que les acullen, mereix un respecte. Les seves possibles i a vegades imprescindibles rehabilitacions, transformacions, ampliacions o canvis de localització s'han de fer de manera pausada i reflexiva, amb el consens de la comunitat que les manté actives i amb el de la comunitat que rep els beneficis de la seva existència, i cal fer-ho de manera participada.

PERE VIRGILI

¿On trobaríem un parc com aquest per acollir el Museu Nacional de Ciències Naturals? ¿No són res els 100 anys que portem investigant des d'aquests edificis?